

Organització i funcionament Llars d'infants públiques del Departament d'Ensenyament

RESOLUCIÓ de 30 de juny de 1997, que dóna instruccions d'organització i funcionament de les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Ensenyament per al curs 1997-98.

- Atesa la publicació del Decret 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments d'educació infantil, educació primària i educació secundària obligatòria (DOGC núm. 1578, de 3.4.92), i del Decret 94/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació infantil (DOGC núm. 1593, de 13.5.923), cal establir aspectes d'organització i funcionament, i orientacions generals, que possibilitin l'aplicació pràctica de la normativa vigent en els aspectes didàctics i pedagògics, de gestió i de personal, de totes les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Ensenyament, sens perjudici dels acords que es puguin establir en el conveni col·lectiu únic del personal laboral de la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de Catalunya,

Resolc:

Aprovar les instruccions d'organització i funcionament de les llars d'infants públiques dependents del Departament d'Ensenyament per al curs 1997-98, en els termes establerts a l'annex d'aquesta Resolució.

Barcelona, 30 de juny de 1997

Marià Morera i Goberna
Secretari general

ANNEX

1 Organització general del curs

1.1 Calendari.

Les llars d'infants estaran obertes per als nens i les nenes des del dia 15 de setembre de 1997 fins al 30 de juny de 1998.

Les vacances de Nadal seran del 22 de desembre de 1997 al 7 de gener de 1998, ambdós inclosos.

Les vacances de Setmana Santa seran del 6 al 13 d'abril de 1998, ambdós inclosos

1.2 Horari.

L'horari d'atenció als infants serà de les 9 del matí a les 5 de la tarda, de dilluns a divendres, excepte quatre hores, que, un dia al mes, sense els infants, es dedicaran a reunions de l'equip educatiu. Aquest dia al mes serà sempre un mateix dia de la setmana tot el curs. Per als infants que no dinin a la llar d'infants s'establirà un marge horari no superior a 3 hores entre les sessions de matí i de tarda.

Les dependències del centre podran ser utilitzades fora de l'horari escolar per a activitats educatives, socials, culturals i artístiques. La sol·licitud es presentarà a la direcció del centre, que amb el seu informe l'adreçarà al Delegat o Delegada Territorial per a la seva aprovació. Sens perjudici de l'horari establert d'entrada i de sortida a la llar d'infants, es considerarà la possibilitat de flexibilització d'aquest, d'acord amb les necessitats dels infants i de les famílies o els representants legals. Es considerarà també la modificació de l'horari a l'inici de curs per poder dur a terme el procés d'adaptació dels infants en la dinàmica que es genera d'interacció

entre les famílies, els educadors i educadores i els infants, quan aquests comencen a assistir a la llar d'infants.

Aquesta dinàmica s'inicia amb el primer contacte dels pares i mares amb la llar d'infants, continua al llarg de tot un procés que té la finalitat d'afavorir una bona adaptació de l'infant, i es concreta en la programació d'un horari especial durant els primers dies de curs amb una entrada escalonada de les nenes i nens.

El procés d'adaptació es durà a terme a totes les llars d'infants, s'ajustarà a les característiques pròpies de cada centre (dels infants, les famílies, l'entorn, les instal·lacions, etc.) i es programarà d'acord amb els criteris generals següents:

Distribució dels grups. Els infants que hi han assistit el curs anterior, es procurarà que continuïn junts en el mateix grup.

Tramesa de la informació sobre els infants entre les educadores i educadors de manera sistemàtica.

Informació a les famílies o els representants legals dels infants sobre el calendari del procés d'adaptació.

Tot el procés d'adaptació tindrà una durada màxima d'un mes i es flexibilitzarà en funció del nivell d'adaptació del nen o nena a la llar d'infants. La programació d'aquest procés d'adaptació es presentarà prèviament a la Delegació Territorial perquè sigui autoritzada.

L'organització de l'horari, atesa la natural flexibilitat que exigeixen les característiques psicopedagògiques dels infants, haurà de tenir en compte les possibilitats de manteniment de l'atenció dels infants en les diferents situacions i activitats que s'organitzen

2 Organització del centre

2.1 Horari del personal.

La dedicació laboral ordinària del personal de les llars d'infants serà de 1.688 hores anuals, segons s'estableix en el conveni col·lectiu vigent.

Sens perjudici dels acords que es prenguin entre el Departament d'Ensenyament i els representants legals dels treballadors i treballadores, el calendari de treball del personal serà de l'1 de setembre de 1997 al 15 de juliol de 1998. De l'1 al 15 de setembre de 1997 i de l'1 al 15 de juliol de 1998, l'horari serà de 9 a 14 hores. Aquests dies es dedicaran a l'organització del curs i a la planificació de l'acció educativa.

2.2 Organització dels grups d'infants.

Els diferents grups de nens i nenes de les llars d'infants s'ajustaran normalment als mòduls següents quant al nombre màxim d'infants per unitat, segons s'estableix en l'Ordre de l'1 d'agost de 1984, per la qual es modifica i es concreta la de l'1 de juny de 1983, que regula els mòduls de personal i les titulacions que hauran de regir les llars d'infants i estableix la idoneïtat del personal educador i auxiliar educador (DOGC núm. 463, de 4.8.1984):

Grups per a infants fins a 12 mesos: 7 infants.

Grups per a infants d'1 a 2 anys: 10 infants.

Grups per a infants de 2 a 3 anys: 18 infants.

En aquells centres que encara es mantingui el grup d'infants de 3 anys, el mòdul que s'aplicarà serà el de 25 infants.

El nombre d'alumnes es podrà modificar atenent a les condicions específiques de la llar d'infants o a la demanda i les necessitats de matrícula, o a la integració d'infants amb necessitats educatives especials.

Les modificacions del nombre d'infants per grup seran autoritzades pel Delegat o Delegada Territorial, amb l'informe previ de la Inspecció d'Ensenyament

2.3 Criteris d'assignació i organització del personal.

A cada llar d'infants un educador o educadora exercirà les funcions de direcció.

En tant no s'hagi regulat per reglament el sistema de nomenament de director o directora de llar d'infants, exerciran les funcions de direcció les educadores de l'extingida categoria professional de director/a de llars d'infants, enquadrades en el subgrup A3, i en absència de personal d'aquesta categoria l'educadora o educador que presti serveis a la llar d'infants i que resulti

nomenat/da de conformitat amb el sistema de provisió següent: A proposta de l'equip de cada llar d'infants, que ha de garantir l'adequació de la proposta a les tasques pròpies del lloc de treball a proveir, amb l'informe favorable de la Inspecció d'Ensenyament, el Delegat o Delegada Territorial farà el nomenament corresponent, per un període de temps no superior a quatre anys.

El director o directora, com a responsable de la llar d'infants, farà les funcions següents:

- a) La gestió, l'organització i la planificació del centre, que té com a finalitat bàsica afavorir el desenvolupament integral de cada infant atès.
- b) La direcció, la coordinació i el control del personal que tingui assignat el centre, i la distribució de les tasques, a fi de garantir el bon funcionament de la llar d'infants. A més, actuarà com a dinamitzador/a i animador/a de l'equip educatiu, d'acord amb els programes formatius que s'estableixin.
- c) El manteniment de les relacions necessàries amb els familiars dels infants atesos, i amb altres professionals i serveis en relació amb l'educació i el desenvolupament dels infants.
- d) L'atenció directa als infants.

Les hores que destinarà la directora o director a les tasques a), b) i c) es determinaran en funció del nombre de grups que tingui la llar d'infants. Es comptabilitzaran normalment 3 hores setmanals per cada grup d'infants, amb un mínim de 15 hores per setmana.

L'assignació de les educadores i educadors als diferents grups, la farà la directora o director, amb consulta prèvia a l'equip. L'assignació es farà d'acord amb els criteris pedagògics establerts en el projecte educatiu, especialment dels aspectes lingüístics, l'atenció de la diversitat, les característiques dels diferents grups classe i la continuïtat en el mateix grup. Cada grup d'infants tindrà una tutora o tutor que formarà part de l'equip educatiu, participarà en l'elaboració, l'execució i l'avaluació dels programes individuals i col·lectius que s'estableixen per a la formació i el desenvolupament de la personalitat dels infants, i tindrà la responsabilitat de la classe assignada.

La tutora o tutor tindrà una relació periòdica amb els familiars dels infants i els proporcionarà orientació i suport. També es relacionarà amb altres professionals i serveis d'entitats i associacions que tinguin relació amb l'educació i el desenvolupament de l'infant. I supervisarà el personal en pràctiques adscrit a la classe.

L'educadora o educador que no sigui tutor d'un grup d'infants, s'encarregarà d'aquelles tasques que estiguin establertes en el projecte curricular del centre, i de dur a terme aquelles suplències que es produeixin de les quals no es derivi substitució: baixes curtes, permisos, etc.

La disponibilitat horària total de l'equip educatiu de la llar d'infants, juntament amb alguns elements de flexibilitat en l'organització dels grups d'infants, ha de permetre realitzar les tasques de coordinació i programació del centre

2.4 Assistència del personal.

Les educadores i educadors estan obligades/ts a complir l'horari i el calendari d'activitats establerts i a assistir a les reunions de l'equip educatiu, i a les altres reunions convocades per la directora o director. La direcció enviarà a la Delegació Territorial, cada mes, la relació del personal que té faltes d'assistència o de puntualitat sense justificar, i hi adjuntarà les possibles al·legacions dels interessats.

La sol·licitud de llicències i permisos, la justificació de faltes d'assistència i el règim disciplinari, s'ajustaran al que s'estableix en el conveni col·lectiu, i es tramitaran a través de la Delegació Territorial

2.5 Llengua pròpia del centre.

El català s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge a la llar d'infants. S'ha de vetllar perquè en la incorporació al centre d'un infant amb llengua familiar diferent de la catalana, aquest s'hi senti acollit, i s'establiran estratègies que li facilitin la comunicació.

Les directores i directors vetllaran perquè la llengua catalana sigui el vehicle d'expressió normal en les reunions de l'equip educatiu, i serà emprada en totes les actuacions del centre: arxius, informes interns i comunicacions, sens perjudici del que s'estableix a l'article 8 de la Llei de

Normalització Lingüística, d'acord amb allò que s'estableix a l'article 13 del Decret 362/1983, de 20 d'agost

2.6 Foment de la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes

La programació d'activitats educatives per a promoure la igualtat d'oportunitats per als nens i nenes i l'atenció per evitar els comportaments i les actituds discriminatòries per raó de sexe és un deure de tots els centres, els quals tindran cura de reflectir-ho convenientment en els seus projectes educatiu i curricular.

En particular, els centres posaran especial cura a revisar aquells materials i il·lustracions que s'utilitzin en els instruments de treball que elabori el mateix centre.

Així mateix, els centres vigilaran que en l'ensenyament i en l'ús del llenguatge s'adoptin les expressions i les formes no discriminatòries

3 Projecte educatiu del centre, projecte curricular del centre i programació general del centre.

Per al cicle de llar d'infants, els àmbits d'ensenyament aprenentatge, tal com s'estableix en el Decret 94/1992, de 28 d'abril, són les àrees següents: Descoberta d'un mateix.

Descoberta de l'entorn natural i social.

Intercomunicació i llenguatges: llenguatge verbal, llenguatge musical, llenguatge plàstic, llenguatge matemàtic.

L'equip educatiu desplegarà i concretarà el currículum tenint en compte que, a la llar d'infants, les àrees hi han de tenir un tractament global i integrador

3.1 Projecte educatiu del centre.

Cada llar d'infants haurà d'elaborar el seu projecte educatiu, que donarà coherència i continuïtat a l'acció educativa i inclourà els principis pedagògics i organitzatius propis del centre, i el projecte lingüístic.

La llar d'infants ha de possibilitar la integració i l'adhesió d'infants, pares i mares, representants legals i educadores i educadors al voltant d'un projecte educatiu comú i obert que doni coherència global a l'actuació educadora. Aquest projecte educatiu serà un marc de referència ampli que reflecteixi la identitat i els objectius generals del centre, el sentit de la relació educativa, l'arrelament al medi i la participació democràtica

3.2 Projecte curricular del centre.

Els equips educatius de les llars d'infants elaboraran progressivament el seu projecte curricular d'acord amb els criteris que conté el seu projecte educatiu.

El projecte curricular completarà i desplegarà el currículum establert per la Generalitat de Catalunya en el Decret 94/1992, de 28 d'abril, i inclourà: la distribució temporal i la seqüenciació dels continguts seleccionats per al cicle de llar d'infants, els criteris generals per a l'elaboració de la programació i les opcions metodològiques, organitzatives i d'observació-avaluació.

La programació de cicle és una eina de treball que serà elaborada per l'equip educatiu i haurà de formalitzar-se per escrit, respectant el projecte curricular del centre i tenint en compte les orientacions que en aquest aspecte ha publicat el Departament d'Ensenyament (Currículum de l'Educació Infantil i Exemples d'unitats de programació).

La directora o director en tindrà una còpia a disposició de la Inspecció des del començament de curs, com també dels elements del projecte curricular del centre que s'hagin elaborat.

La programació de cicle ha d'especificar:

- a) Els continguts, els objectius didàctics a assolir, les activitats d'ensenyament-aprenentatge i les activitats d'observació i avaluació, com també la seva temporització al llarg del curs.
- b) La metodologia de treball.
- c) L'organització i els recursos.
- d) Les pautes a seguir per a l'observació-avaluació

3.3 Programació general anual del centre.

La directora o director elaborarà una programació general anual del centre que explicitarà la prioritització en el curs dels objectius globals i la descripció del calendari i l'horari de les activitats escolars i de les reunions.

La planificació de les activitats que hagin de ser realitzades fora de la llar d'infants, o que pel seu caràcter general impliquin l'alteració de l'horari lectiu habitual, s'haurà d'incloure en la programació general del centre o s'haurà de preveure amb l'antelació mínima d'un trimestre. Quan es facin sortides del centre amb els infants es garantirà sempre un mínim de dos acompanyants per grup classe. El nombre total d'acompanyants serà en funció del tipus d'activitat de la sortida.

Quan aquestes activitats afectin tot el centre, s'hauran de comunicar a la Inspecció d'Ensenyament, i si suposen alteració del calendari escolar, caldrà l'autorització prèvia del Delegat o Delegada Territorial.

Les activitats programades tindran per a les educadores i educadors la mateixa obligatorietat que l'horari habitual de treball.

Als infants que participin en activitats fora del centre organitzades per l'equip educatiu, els caldrà l'autorització escrita dels seus pares, mares o representants legals

4 Observació-avaluació.

L'observació-avaluació és l'activitat educativa i sistemàtica de seguiment dels infants que duu a terme l'educadora o educador. La finalitat de l'observació-avaluació no és pronunciar-se sobre el grau d'èxit o fracàs dels infants en l'adquisició dels aprenentatges, sinó pronunciar-se sobre el grau d'èxit o fracàs del procés educatiu en el compliment de les intencions que són al seu origen.

L'observació-avaluació es considera un instrument que ha de permetre revisar i plantejar les actituds, les formes d'ensenyar i les programacions. Això requereix instruments que la possibilitin (llibreta d'anotacions, diari de l'aula, etc.), que recullin de manera organitzada les dades que informen sobre l'evolució dels nens i nenes durant el curs.

Les tutores i tutors informaran per escrit, com a mínim una vegada a l'any, els pares i mares o els representants legals; així mateix, s'ha de garantir una entrevista individual a l'inici de l'escolarització, una altra al llarg de cada curs, i una reunió col·lectiva anual. El procés d'avaluació dels alumnes adoptarà els documents i requisits formals establerts per l'Ordre de 13 d'octubre de 1994 (DOGC núm. 1972, de 14.11.1994).

L'atenció a la diversitat de necessitats educatives que presenten els infants exigeix la planificació acurada de la intervenció pedagògica. D'acord amb l'article 12 del Decret 94/1992, de 28 d'abril, els projectes curriculars han de ser prou flexibles per permetre concrecions individuals ajustades a les característiques, als ritmes d'aprenentatge i a les singularitats de cada infant, per tal que es pugui donar compliment als principis d'integració i d'individualització propis de l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials.

Amb caràcter general, i segons s'estableix a l'article 13.2 del Decret 94/1992, de 28 d'abril, els infants no podran romandre un any més en cap dels dos cicles de l'educació infantil, sens perjudici de les modificacions curriculars individuals que pot autoritzar el Departament d'Ensenyament, segons l'article 9 del Decret 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments d'educació infantil, d'educació primària i d'educació secundària obligatòria.

En cas que es cregui necessari que un infant resti un any més a la llar d'infants, es farà allò que es disposa en l'Ordre de 25 d'agost de 1994, per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del currículum de l'etapa d'educació infantil i de l'etapa d'educació primària (DOGC núm. 1947, de 14.9.1994)

5 Materials.

Tots els materials utilitzats a la llar d'infants hauran de complir el que s'estableix a l'article setè de l'Ordre d'11 de maig de 1983, que en regula les condicions higienicosanitàries i de seguretat

6 Formació permanent de les educadores i educadors

6.1 Regulació de la formació permanent.

La formació permanent de les educadores i educadors es regula segons el que s'estableix en el conveni col·lectiu, a l'apartat de "Formació, perfeccionament i promoció professional"

6.2 Informació sobre les activitats de formació.

La direcció del centre es responsabilitzarà de rebre i canalitzar en el centre la informació sobre les activitats de formació permanent incloses en el Pla de formació del Departament que puguin ser d'interès o afectar les educadores i educadors

6.3 Programes de formació permanent.

S'oferiran activitats formatives, per a la millora de la pràctica docent, en el marc dels Plans d'Activitats de Formació Permanent de Zona. Aquestes activitats corresponen al bloc B del Pla de Formació Permanent

7 Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme.

Les disposicions vigents, Llei 20/1985, de 25 de juliol (DOGC núm. 572, de 7.8.1985), modificada per la Llei 10/1991, de 10 de maig (DOGC núm. 1441, de 22.5.1991), estableixen les mesures i les accions per a la prevenció i l'assistència en les situacions derivades del consum de substàncies que comporten drogodependència: drogues, begudes alcohòliques, tabac i altres productes.

En particular, prohibeixen fumar a les aules, a la sala d'usos múltiples, als passadissos i als distribuïdors d'accessos. Aquesta prohibició ha de ser degudament publicada i senyalada en el centre.

La directora o director determinarà els llocs, diferents dels anteriors, on s'autoritzi el consum de tabac al personal. Aquests llocs, que hauran de correspondre a locals ben ventilats o, preferentment, en zones a l'aire lliure, seran degudament senyalitzats i no podran correspondre a zones on es produeixi la convivència amb els infants.

Tampoc no és permès el consum de begudes alcohòliques en el centre.

Aquesta normativa afecta el personal del centre, i qualsevol persona que es trobi dins el recinte de la llar d'infants. Qui la incompleixi serà degudament advertit, i, si escau, sancionat d'acord amb el règim disciplinari vigent